

Obsah

Předmluva	3
Světová deklarace zdraví	9
Poděkování	10
Poznámka pro čtenáře	11
Kapitola 1	
Vize Zdraví pro všechny (HFA)	13
1.1 Evropský region Světové zdravotnické organizace (WHO) na významné křižovatce času	13
1.2 Záměr programu Zdraví pro všechny	14
1.3 Role mezinárodního společenství a zejména WHO	15
1.4 Závěry	16
Kapitola 2	
Solidarita v praxi jako podmínka spravedlnosti ve zdraví	17
2.1 Posílení solidarity mezi evropskými zeměmi v zájmu zdraví	17
2.2 Zmenšování zdravotních rozdílů v rámci jedné země	21
2.2.1 Chudí	21
2.2.2 Nezaměstnaní	21
2.2.3 Rozdíly mezi muži a ženami ve vztahu ke zdraví	22
2.2.4 Etnické menšiny, přistěhovalci a uprchlíci	22
2.2.5 Postižení	22
Kapitola 3	
Lepší zdraví pro 870 miliónů obyvatel Evropského regionu	25
3.1 Závažné životní změny a jejich vliv na zdraví	25
3.2 Zdravý start do života	26
3.3 Zdraví mládežev	30
3.4 Zdraví dospělých	32
3.5 Zdravé stárnutí	34
3.6 Důstojná smrt	37
Kapitola 4	
Prevence a zvládání nemocí a úrazů	38
4.1 Celkové nepříznivé důsledky poruch zdraví	38
4.2 Duševní zdraví	39
4.3 Infekční nemoci	41
4.3.1 Nemoci určené k celkovému vymýcení nebo eliminaci na území Evropského regionu	45
4.3.2 Kontrola nad infekčními nemocemi prostřednictvím imunizace	45

4.3.3	Kontrola nad ostatními přenosnými nemocemi	46
4.4	Neinfekční nemoci	48
4.5	Úrazy a zranění v důsledku násilí	53
4.6	Katastrofy	54
Kapitola 5		
Společné zdravotní strategie více odvětví		56
5.1	Biologický základ zdraví	57
5.2	Životní prostředí a sociálně-ekonomické determinanty zdraví	59
5.2.1	Životní prostředí	59
5.2.2	Sociální a ekonomické determinanty zdraví	63
5.3	Zdravý životní styl	66
5.3.1	Rozhodování a jednání vedoucí ke zdraví	67
5.3.2	Snížení škod způsobované tabákem, alkoholem a zakázanými drogami	71
5.4	Místní prostředí, které prospívá zdraví	76
5.5	Společná odpovědnost různých odvětví za zdraví	80
5.5.1	Jak dospět k odpovědnosti	81
5.5.2	Působení ostatních odvětví v zájmu zdraví	82
Kapitola 6		
Resort zdravotnictví zaměřený na výsledek		88
6.1	Úvod	88
6.2	Integrace základní zdravotní péče a nemocničních služeb	89
6.2.1	Funkce integrovaných zdravotnických služeb	90
6.2.2	Organizace integrovaných zdravotnických služeb	92
6.2.3	Zařízení základní zdravotní péče (PHC)	93
6.2.4	Nemocnice	94
6.3	Řízení s cílem dosáhnout co nejkvalitnější výsledek	94
6.3.1	Nástroje řízení zacíleného na dosažení co nejlepšího výsledku	97
6.3.2	Plánování vstupů s cílem dosažení co nejlepších výsledků	98
6.4	Financování zdravotnických služeb a péče, alokace zdrojů	98
6.4.1	Finanční zdroje	98
6.4.2	Lidské zdroje	101
6.4.3	Léky	105
6.4.4	Medicínská technika	106
6.5	Infrastruktura veřejného zdravotnictví (Public health)	107
6.5.1	Řídící pracovníci veřejného zdravotnictví	107
6.5.2	Ostatní pracovníci sektoru veřejného zdravotnictví	108
Kapitola 7		
Opatření a mechanismy k realizaci změn		110
7.1	Úvod	110
7.2	Lepší úroveň vědomostí jako základ zdraví	110
7.2.1	Výzkum	110
7.2.2	Rozvoj zdravotních informačních systémů	111
7.3	Mobilizace partnerů pro zdraví	114
7.3.1	Vlády	115
7.3.2	Politici	116
7.3.3	Odborná veřejnost	116
7.3.4	Nevládní organizace	117
7.3.5	Soukromý sektor	117

7.3.6	Jednotliví občané	117
7.3.7	Shromažďování účastníků pro společnou akci	117
7.4	Plánování, zavádění a hodnocení strategie HFA	119
7.4.1	Nabídka srozumitelných zásad budoucího postupu	121
7.4.2	Posilování pocitu odpovědnosti	121
7.4.3	Domluva na dalším postupu	121
7.4.4	Hledání shody	121
7.4.5	Stanovení cílů	122
7.4.6	Jak dosáhnout transparentnosti	122
7.4.7	Legitimita postupu	122
7.4.8	Vytváření nových aliancí	123
7.4.9	Rozšíření škály nástrojů realizace strategie	123
7.4.10	Koordinace, monitorování a hodnocení	123
Kapitola 8		
	ZDRAVÍ 21 – nová příležitost k činům	125
	Závěrečná poznámka recenzenta	127
	Literatura	128
	Příloha 1	131
	Příloha 2	134
	Příloha 3	136
	Příloha 4	143